

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN TIẾNG ANH THEO HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC GIAO TIẾP CHO HỌC SINH Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ XÃ THUẬN AN, THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Ngô Thị Tuyết
Trường THCS Cao Bá Quát- Xã Thuận An- Thành Phố Hà Nội
Email: winterlove143@gmail.com

Tóm tắt: Nội dung bài báo tập trung vào việc đề xuất các biện pháp quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp, để nâng cao chất lượng dạy học bao gồm: Nâng cao nhận thức cho đội ngũ CBQL, giáo viên và học sinh về dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp; Tăng cường bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ CBQL và giáo viên để nâng cao kỹ năng dạy học theo hướng phát triển năng lực giao tiếp; Tổ chức hiệu quả công tác dạy và học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp; Chỉ đạo đổi mới hình thức, phương pháp dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp; Đổi mới kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Tiếng Anh của học sinh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp; Đầu tư các điều kiện phục vụ dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp.

Từ khóa: Quản lý, hoạt động dạy học, trung học cơ sở.

MANAGING THE TEACHING OF ENGLISH TOWARD DEVELOPING COMMUNICATIVE COMPETENCE FOR STUDENTS AT LOWER SECONDARY SCHOOLS IN THUAN AN COMMUNE, HANOI CITY

Abstract: This article focuses on proposing measures for managing the teaching of English toward developing students' communicative competence in order to improve teaching quality. These measures include: raising awareness among school administrators, teachers, and students about teaching English toward communicative competence development; strengthening professional training and capacity building for administrators and teachers to enhance their skills in teaching toward communicative competence development; effectively organizing the teaching and learning of English toward communicative competence development; directing innovation in teaching forms and methods for English toward communicative competence development; reforming the assessment and evaluation of students' English learning outcomes toward communicative competence development; and investing in the necessary conditions to support the teaching of English toward communicative competence development.

Keywords: management, teaching activities, lower secondary school.

Nhận bài: 10/01/2026

Phản biện: 09/02/2026

Duyệt đăng: 12/02/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Hoạt động dạy học môn Tiếng Anh và quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh ở trường trung học cơ sở có nhiều bất cập trước yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay, chưa theo sát từng đối tượng học sinh; giáo viên vẫn còn làm thay cho học sinh, trong giờ học còn đọc giảng nhiều, ít cho học sinh được bộc lộ điều mà mình biết, học sinh chưa tự chiếm lĩnh tri thức, chưa phát huy được tính tích cực học tập của học sinh, chưa thực hiện tốt việc giáo dục toàn diện, chưa có sự quan tâm đúng mức hay những quy định cụ thể cho việc phát triển đội ngũ như bồi dưỡng bắt buộc những kỹ năng mềm cho giáo viên, việc tổ chức kiểm tra, đánh giá ở một số trường trung học cơ sở chưa thật sự nghiêm túc, kế hoạch cho sự phát triển giáo dục chưa lâu dài, đồng thời công tác quản lý và các điều kiện bảo đảm chất lượng giáo dục của bậc trung học cơ sở cũng chưa theo kịp yêu cầu đổi mới. Có thể nói rằng, công tác quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh ở trường trung học cơ sở chưa đáp ứng được nhu cầu học tập của học

sinh, chưa đáp ứng được sự phát triển của xã hội, chất lượng dạy học môn Tiếng Anh chưa toàn diện, sự phối hợp các lực lượng giáo dục chưa đồng bộ và cần được cải thiện bằng các biện pháp phù hợp.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Nâng cao nhận thức cho đội ngũ CBQL, giáo viên và học sinh về dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp

* Mục đích và ý nghĩa của biện pháp

Mục tiêu của biện pháp là nhằm nâng cao nhận thức, năng lực quản lý dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp cho CBQL và giáo viên. Giúp CBQL, giáo viên nhận thức đúng, đầy đủ về việc đổi mới dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp, từ đó nâng cao trình độ, vận dụng có hiệu quả các kỹ năng quản lý và PPDH tích cực. Đây là các công việc cần làm để phát triển các hoạt động hỗ trợ cho giai đoạn “thực hiện thay đổi” trong tiến trình thay đổi.

Dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp là yêu cầu khách quan, là một nội dung quan trọng trong đổi mới giáo dục hiện nay. Để thực hiện được tốt hoạt động dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp đòi hỏi phải có sự tham gia đồng bộ của mọi cán bộ, giáo viên, từ CBQL giáo dục các cấp, đến giáo viên trực tiếp thực hiện giảng dạy; từ chuẩn bị cơ sở vật chất cho đến lên kế hoạch dạy học và tổ chức dạy học... Chính vì vậy, nâng cao nhận thức cho đội ngũ CBQL và giáo viên đối với quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp có ý nghĩa hết sức quan trọng, quyết định đến chất lượng, hiệu quả của đổi mới dạy học ngày nay.

* Nội dung và cách thức thực hiện

- Thứ nhất, quán triệt cho đội ngũ CBQL, giáo viên nhận thức đầy đủ Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 tại Hội nghị Trung ương 8 khóa XI về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo: *“Tiếp tục đổi mới mạnh mẽ phương pháp dạy và học theo hướng hiện đại; phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo và vận dụng kiến thức, kỹ năng của người học; khắc phục lối truyền thụ áp đặt một chiều, ghi nhớ máy móc. Tập trung dạy cách học, cách nghĩ, khuyến khích tự học, tạo cơ sở để người học tự cập nhật và đổi mới tri thức, kỹ năng, phát triển năng lực”*. Định hướng quan trọng trong dạy học ngày nay là phát huy tính tích cực, tự lực và sáng tạo, phát triển năng lực hành động, năng lực cộng tác làm việc của người học. Đó cũng là những xu hướng quốc tế trong cải cách dạy học ở nhà trường phổ thông. Quán triệt sâu sắc và cụ thể hóa các quan điểm, mục tiêu, nhiệm vụ, biện pháp đổi mới căn bản, toàn diện nền giáo dục và đào tạo trong hệ thống chính trị, ngành giáo dục và đào tạo và toàn xã hội, tạo sự đồng thuận cao coi giáo dục và đào tạo là quốc sách hàng đầu. Nâng cao nhận thức về vai trò quyết định chất lượng giáo dục và đào tạo của đội ngũ nhà giáo và CBQL giáo dục; người học là chủ thể trung tâm của quá trình giáo dục; gia đình có trách nhiệm phối hợp với nhà trường và xã hội trong việc giáo dục nhân cách, lối sống cho con em mình. Đổi mới công tác thông tin và truyền thông để thống nhất về nhận thức, tạo sự đồng thuận và huy động sự tham gia đánh giá, giám sát và phản biện của toàn xã hội đối với công cuộc đổi mới, phát triển giáo dục.

- Thứ hai, cần thống nhất trong lãnh đạo, chỉ đạo hoạt động đổi mới dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp đúng tinh thần Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013

tại Hội nghị Trung ương 8 khóa XI về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo. Theo đó ở từng cấp, từng trường cần có Nghị quyết lãnh đạo thực hiện, cụ thể hóa nghị quyết thành các chương trình, kế hoạch, các đề án, dự án đồng bộ để thực hiện thống nhất, theo mục tiêu chung của toàn ngành giáo dục.

- Tổ chức quán triệt trong toàn ngành về sự cần thiết, mục tiêu, yêu cầu, nội dung đổi mới để tạo được sự thống nhất trong nhận thức của CBQL, giáo viên. Trên cơ sở thống nhất trong nhận thức, mọi CBQL, giáo viên sẽ tập trung thực hiện thống nhất các nội dung nhiệm vụ của đổi mới dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp theo các chương trình, kế hoạch một cách hiệu quả nhất.

- Ở mỗi cấp, từ các xã/phường và các cơ quan liên quan đến các nhà trường cần nhận thức và làm tốt các nội dung đổi mới hoạt động giáo dục, đồng thời có sự liên kết chặt chẽ với nhau trong thực hiện theo một kế hoạch thống nhất, tạo sự đồng bộ cao trong hoạt động đổi mới giáo dục.

2.2. Tăng cường bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ CBQL và GV môn Tiếng Anh về việc dạy học theo hướng phát triển năng lực giao tiếp

* Mục đích và ý nghĩa của biện pháp

Biện pháp này được thực hiện nhằm giúp giáo viên có thể thích ứng nhanh với chương trình và SGK mới cũng như yêu cầu thực tế của xã hội, mỗi người giáo viên, CBQL phải có năng lực dạy học môn Tiếng Anh và năng lực quản lý dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp. Việc bồi dưỡng nâng cao chuyên môn, nghiệp vụ để quản lý dạy học cho CBQL và giáo viên là tạo tiềm lực để họ có thể thích ứng nhanh với quản lý và dạy chương trình, SGK mới.

* Nội dung và cách thức thực hiện; Xác định rõ mục tiêu bồi dưỡng nâng cao chuyên môn, nghiệp vụ cho CBQL và giáo viên; tổ chức xây dựng chương trình bồi dưỡng nâng cao chuyên môn, nghiệp vụ cho CBQL và giáo viên. Ngoài ra, nội dung bồi dưỡng còn phải xuất phát từ nhu cầu của CBQL và giáo viên các trường THCS .

- *Đổi mới phương pháp và hình thức bồi dưỡng cho CBQL và giáo viên*

- Đánh giá kết quả bồi dưỡng

Xây dựng các tiêu chí đánh giá trên hai phương diện: Nhận thức của người học; Khả năng vận dụng kiến thức, kỹ năng được bồi dưỡng vào thực tế quản lý và dạy học theo hướng phát triển năng lực giao tiếp. Tổ chức đánh giá kết quả bồi dưỡng thông qua bài kiểm tra, bài tập nghiên cứu hoặc viết thu hoạch, báo cáo chuyên đề...

2.3. Tổ chức hiệu quả công tác dạy và học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp

* Mục đích và ý nghĩa

Mục tiêu của biện pháp là nhằm xây dựng tiêu chuẩn giờ lên lớp theo hướng dẫn của Bộ GD&ĐT để phát triển năng lực của học sinh, trên cơ sở đó có sự vận dụng một cách linh hoạt giữa các bộ môn.

* Nội dung và cách thức thực hiện

Chỉ đạo giáo viên tổ chức cấu trúc, sắp xếp lại nội dung dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp

- Hạn chế của chương trình

- Nguyên tắc cấu trúc, sắp xếp lại nội dung bài học theo hướng phát triển năng lực giao tiếp

2.4. Chỉ đạo đổi mới hình thức, phương pháp dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp

* Mục đích và ý nghĩa

Đổi mới hình thức, PPDH là một sự thay đổi và quản lý đổi mới hình thức, PPDH chính là quản lý sự thay đổi. Vì vậy, quản lý sự thay đổi có mối quan hệ chặt chẽ với quản lý thực hiện đổi mới hình thức, PPDH trong trường THCS. Quản lý sự thay đổi được xác định như một tập hợp toàn diện các qui trình cho việc ra quyết định, lập kế hoạch, thực hiện và các bước đánh giá quá trình thay đổi trong mọi hoạt động của tổ chức.

* Nội dung và cách thức thực hiện

Trong dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp, cần chú ý triển khai kế hoạch đổi mới hình thức và PPDH vào thực tiễn. Hiệu trưởng cần trao đổi về nội dung chương trình với các giáo viên để giáo viên có thể nắm được nội dung, phương hướng cho sự thay đổi. Phân công đội ngũ giáo viên giảng dạy khoa học, hợp lý. Phân công rõ trách nhiệm, ủy nhiệm quyền hạn cho cá nhân cụ thể để dễ dàng trong việc quản lý thực hiện đổi mới PPDH. Tạo sự cam kết trách nhiệm với giáo viên gắn với nhiệm vụ được giao để họ có ý thức hoàn thành tốt nhiệm vụ của mình. Tạo điều kiện cho sự thay đổi để giáo viên yên tâm thực hiện đổi mới hình thức và PPDH.

Hạn chế các phản kháng có thể xảy ra trong quá trình thực hiện đổi mới hình thức và PPDH (không được tất cả mọi người ủng hộ việc đổi mới hình thức và PPDH, tư tưởng không muốn thay đổi, thỏa mãn với những cái hiện có của đại bộ phận giáo viên, hay do thiếu kiến thức, kỹ năng đổi mới hình thức và PPDH cũng như trong quá trình quản lý thực hiện đổi mới hình thức và PPDH... là những rào cản có thể gặp phải trong quản lý thực hiện đổi mới PPDH cần phải tìm cách để vượt qua...). Đối với hình thức, bên cạnh hình thức

dạy học trên lớp, cần quan tâm nhiều hơn đến các hoạt động xã hội, ngoại khóa, trải nghiệm... Đối với PPDH, quan tâm nhiều hơn đến PP thảo luận nhóm, Giải quyết vấn đề, Nghiên cứu trường hợp điển hình, Dạy học theo dự án, Dạy học kiến tạo... cùng các kỹ thuật dạy học tích cực như Động não, Khăn trải bàn, Trưng bày phòng tranh...

2.5. Đổi mới kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Tiếng Anh của học sinh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp

* Mục đích và ý nghĩa

Biện pháp này được thực hiện nhằm kết quả học tập của học sinh mới hỗ trợ tích cực cho sự phát triển của học sinh. Phương pháp đánh giá phải xác đáng, phù hợp với mục đích, yêu cầu của chương trình giáo dục. Việc đổi mới đánh giá kết quả học tập của học sinh theo hướng phát triển năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo còn giúp Hiệu trưởng nắm được tình hình thực hiện nhiệm vụ dạy học theo định hướng phát triển năng lực tại nhà trường; điều chỉnh hoạt động thực hiện đồng thời thúc đẩy quá trình dạy học theo hướng phát triển năng lực, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.

* Nội dung và cách thức thực hiện

Đánh giá kết quả học tập môn Tiếng Anh của học sinh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp là đánh giá dựa trên chuẩn đầu ra - những yêu cầu mà học sinh cần đạt về phẩm chất và năng lực khi học xong môn Tiếng Anh ở mỗi năm học. Chuẩn đầu ra cũng được cụ thể hóa cho từng bài/chương của môn Tiếng Anh. Vì thế, khi đánh giá kết quả học tập môn Tiếng Anh của học sinh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp với việc sử dụng kết quả đánh giá quá trình với đánh giá cuối kỳ, cuối năm học, có thể xác định được mức độ phát triển của học sinh ở từng giai đoạn học tập.

- Xây dựng quy trình đánh giá kết quả học tập môn Tiếng Anh của học sinh theo định hướng phát triển năng lực giao tiếp

Quy trình đánh giá kết quả học tập môn Tiếng Anh của học sinh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp bao gồm các bước sau đây:

+) Xác định mục tiêu đánh giá:

+) Lựa chọn các phương pháp, hình thức đánh giá:

+) Triển khai đánh giá:

+) Xử lý kết quả đánh giá:

+) Phản hồi thông tin đến học sinh và các đối tượng liên quan:

6. Đầu tư các điều kiện phục vụ quản lý dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp

* Mục đích và ý nghĩa

Mục tiêu của biện pháp là nhằm tăng cường

CSVC, đẩy mạnh ứng dụng CNTT, đáp ứng yêu cầu dạy học môn Tiếng Anh ở trường THCS theo hướng phát triển năng lực giao tiếp. CSVC và CNTT có vai trò quan trọng đối với dạy học nói chung, dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp nói riêng.

* Nội dung và cách thức thực hiện

Chỉ đạo phát triển CSVC của nhà trường theo hướng đồng bộ và hiện đại

CSVC vừa là điều kiện, vừa tạo nên môi trường giảng dạy- học tập tích cực của GV và học sinh; là một trong những yếu tố làm nên chất lượng của dạy học theo hướng phát triển năng lực giao tiếp. Vì thế, tùy theo điều kiện và nhu cầu thực tế của nhà trường, Hiệu trưởng chỉ đạo sửa chữa, xây dựng phòng học, phòng bộ môn, phòng chức năng, thư viện, sân chơi, bãi tập, hệ thống cây xanh, hệ thống nước đúng quy cách... nhằm tạo ra một môi trường xanh, sạch, đẹp và an toàn phục vụ hoạt động dạy – học của toàn trường.

Chỉ đạo công tác đảm bảo thiết bị dạy học môn Tiếng Anh

Cùng với CSVC, TBDH có ý nghĩa quan trọng trong việc nâng cao chất lượng dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp. Do đó, hiệu trưởng cần chỉ đạo công tác này một cách chặt chẽ từ việc xây dựng kế hoạch mua sắm, triển khai mua sắm đến việc sử dụng, bảo quản TBDH; đồng thời khuyến khích giáo viên tự làm đồ dùng dạy học môn Tiếng Anh...

Chỉ đạo công tác ứng dụng CNTT trong dạy học môn Tiếng Anh

Ứng dụng CNTT đã trở thành một nhu cầu tự nhiên của giáo viên và học sinh trong quá trình dạy học nói chung, dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp của học sinh

nói riêng. Để chỉ đạo công tác ứng dụng CNTT trong dạy học môn Tiếng Anh đòi hỏi Hiệu trưởng phải làm tốt một số công việc sau đây:

- Lập kế hoạch chiến lược xây dựng hạ tầng CNTT (mua mới máy vi tính; trang bị projector, màn hình, phương tiện nghe nhìn; nâng cấp mạng internet kết nối wifi, website, bảng thông minh...).

- Huy động các nguồn lực từ xã hội hóa giáo dục để tăng cường mua sắm thêm thiết bị CNTT mới phục vụ cho HĐDH môn Tiếng Anh theo định hướng phát triển năng lực giao tiếp.

- Chỉ đạo việc tăng cường ứng dụng CNTT vào quá trình dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp đối với từng tổ chuyên môn, từng giáo viên chủ nhiệm, giáo viên bộ môn (nếu có)...

III. KẾT LUẬN

Các biện pháp quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp ở trường THCS được đề xuất trong nghiên cứu này đều là những biện pháp cần thiết nhất để hoàn thiện hệ thống quản lý và nâng cao chất lượng dạy học môn Tiếng Anh, từ đó góp phần nâng cao chất lượng giáo dục THCS. Tất cả các biện pháp trên đều có mối quan hệ chặt chẽ với nhau, cùng hướng đến nội dung quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp ở trường THCS để đạt hiệu quả cao nhất. Nếu thiếu hoặc thực hiện không đồng bộ các biện pháp trên sẽ làm cho công tác quản lý và phát triển hoạt động dạy học môn Tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp ở các trường THCS gặp nhiều khó khăn. Nó là cơ sở để cán bộ quản lý trường THCS lựa chọn linh hoạt, vận dụng một cách sáng tạo các biện pháp quản lý cho phù hợp và hiệu quả.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Đặng Quốc Bảo và Phạm Minh Mục (2015), “Năng lực và phát triển năng lực cho học sinh”, *Tạp chí Khoa học Giáo dục*, số 117, tháng 6.

Hoàng Hòa Bình (2015), “Năng lực và cấu trúc của năng lực”, *Tạp chí Khoa học Giáo dục*, số 117, tháng 6.

Bộ GD&ĐT (2014), *Hỏi đáp về một số nội dung Đổi mới căn bản, toàn diện GD&ĐT*, Nxb Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.

Bộ GD&ĐT (2014), *Tài liệu hội thảo “Xây dựng chương trình GDPT theo định hướng phát triển năng lực học sinh”*, Hà Nội.

Bộ GD&ĐT (2015), *Dự thảo Chương trình GDPT tổng thể*, Hà Nội.

Bộ GD&ĐT, (2015), Quyết định số 404/QH/TTg ngày 27/03/2015 của Thủ tướng chính phủ phê duyệt Đề án đổi mới chương trình, Sách giáo khoa, Giáo dục phổ thông.

Bộ GD&ĐT (2018): Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo Ban hành Chương trình Giáo dục phổ thông 2018;

Bộ GD&ĐT (2019): Công văn 4612/BGDĐT- GDTrH- Chương trình theo định hướng phát triển năng lực và phẩm chất cho học sinh.

Bộ GD&ĐT (2020): Thông tư số 13/2020/TT-BGDĐT ngày 26/5/2020 của Bộ GD&ĐT ban hành quy định tiêu chuẩn CSVC các trường mầm non, THCS, THPT và trường phổ thông có nhiều cấp học.